№: 39

Бшій 10. Октомв: 1829

АЛБИНА РОМѪНЕАСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ

РОССІѦ

Жȣрналȣл де Одеса дин 18 Септемвріе кȣпринде ȣрмъторюл рескрипт ал М. Сале Ꙟмпъратȣлȣй адресȣит кътръ Ѧдїотант-Генералȣл Контеле Воронцов, Генерал Гȣвернаторȣл Ноȣърѡссїей.

Д҃мнезеѩска проніе ꙟтрȣ аса ꙟналтъ ꙟцълепчȣне, аȣ дат сфѫршит бȣн ръзбоюлȣй, че се апринсесе ꙟтре Россіа ши ꙟтре Поартъ. Плинипотенцїй ѫмбелор пȣтерй аȣ ꙟкеет ши аȣ искълит трактатȣл ȣней пъчй вечниче ла Ѧндріанополе, Генерала-Квартиръ а армїей ноастре, ꙟ 2 септемвріе.

Темеюриле ачестȣй трактат, аȣ адȣс пе Россіа ла скопоѕȣл невоинцелор ши а жертвелор сале; линищѣ че де обще саȣ ꙟтокмит ꙗръш; фолосȣриле сȣпȣшилор ноштри саȣ сигȣрипсит ши саȣ май адаос; юбита ноастръ патріе саȣ ꙟбръкат кȣ ѡ славъ немȣритоаре.

Кȣ чѣ май маре мȣлцъмире въ ꙟщїинцъм деспре ачѣстъ ꙟтересантъ ꙟтѫмпларе, фїинд ꙟкрединцацй къ тоцй крединчошїй ноштри сȣпȣшй се вор бȣкȣра де стрълȣчитȣл спорю прин кареле ам аџȣнс ла скопосȣл че ам авȣт ꙟнаинтѣ ноастръ, ши се вор ȣни кȣ ной спре а ꙟнълца дин адѫнкȣл инимилор гласȣл челор май вїй мȣлцъмирй кътръ а тот пȣтерникȣл, кареле бине воеще а ȣмбри пе Россіа кȣ ѡ протекціе атѫт де ведератъ. Царское-Село 18 Септемвріе 1829. Искълит Николай.

Ꙗчелаш жȣрнал ꙟщїинцазъ дела Петерсбȣрг, къ М. Са Ꙟмпъратȣл аȣ бине воит а дърȣи Ординȣл Сфѫнтȣлȣй Георгїе Класȣл 1 Ѧдїотантȣлȣй Генерал Контелȣй Дибичй Забалканскїй, адресȣиндȣй кȣ ачест прилеж ȣрмъторюл рескрипт:

Дела дескидерѣ кампанїей ачещїа, бирȣитоарѣ армїе ꙟкрединцатъ сȣпт команда Воастръ наȣ ꙟчетат де асе ꙟкредничи кȣ чѣле май стрълȣчите изБѫнде. Чѣ ꙟдеплин бирȣинцъ съвѫршитъ ла Кȣлавчѣ асȣпра челор май марй пȣтерй але Визирюлȣй, лȣарѣ четъцей Силистрїей, вредника ꙟвечй де помнире трєчере а Балканилор, лȣарѣ тȣтȣрор фортецелор депе голфȣл Бȣргасȣлȣй, ши кȣприндерѣ Ѧндрїанополей, адоа капиталїе а Тȣркїей, асемине сѫнт операцїиле че аȣ акоперит пе ачѣстъ армїе кȣ ѡ мърире ꙟвечй нестѫнсъ. Департе ꙟсъ авъ мȣлцъми кȣ ачесте избѫнде, милитърешиле Воастре марй талентȣрй аȣ ꙟспъймѫнтат лȣмѣ кȣ ѡ ꙟтѫмпларе че аȣ ковѫршит тоатъ аштептарѣ: фъръ пїердере де време ацй дȣс бирȣитоареле ноастре стѣгȣрй пѫнъ сȣпт зидȣриле капиталїей

дȣшманȣлȣй, ши ръѕъмѫндȣвъ кȣ дрѣп, та пе пȣтериле ноастре челе де маре ашеѕате ꙟ Архипелаг, ши кȣ стѫнга пе флота ноастръ дин марѣ нѣгръ, аць силит пе Поарта Отоманъ а кȣноаще ꙟсфършит формалник непȣтинца ȣнде се афлъ де асе ꙟпротиви армелор Россїей, ши а се сȣпȣне де тот ла мила бирȣиторюлȣй. Стрълȣчителе ши ꙟсѫмнателе слȣжбе че аць адȣс прин ачѣста Ноȣъ ши Патрїей, вай кѫщигат тоатъ мȣлцъмирѣ Ноастръ ши чѣ де осъбитъ а Ноастръ бȣнъвоинцъ, спре а кърора мъртȣрисире въ нȣмим Кавалерю Ординȣлȣй Сф: Георгїе класȣл 1 але кърȣѧ инсигнїй виле алътȣръм аиче, порȣнчиндȣвъ де але ꙟбръка ши але пȣрта дȣпъ статȣте. Ꙟкрединцат къ ачѣстъ мȣлцъмитъ карѣ ѡ аць кѫщигат прин аше дрепте вредничїй, ва фи пентрȣ вой ȣн ꙟдемн де а ꙟдои зилосȣл спре а пȣрта Остенелиле жертвите ꙟ слȣжба патрїей, въ рѫмѫн де пърȣрѣ кȣ чѣ май кȣратъ плекаре, Алеѯандрїа лѫнгъ Петерсхоф, 12 септемврїе 1829. искълит Николай.

ГЕРМАНІА

Минхен 9 септемврїе. Ачїй дой фїй ай Навархȣлȣй Мїаȣлис ши фїюл Антинавархȣлȣй Сахтȣрис, чи аȣ сосѫт аичѣ де вро кѫтева зиле трекѫнд пела Марсилїа ши Генева, саȣ прїимит астъзй ꙟкорпосȣл Кадецилор Кръещй, ȣнде аȣ съ фїе крескȣцй кȣ келтȣѧла М. сале Краюлȣй ꙟпреȣнъ кȣ алцй тинерй Гречй. Мїаȣлис чел май тѫнър, ꙟкъ нȣ май де 9 анй. Есте нъскȣт дȣпъ слобозирѣ патрїй сале, фрателе съȣ есте май маре кȣ 4 анй Амѫндой аȣ петрекȣт чїй май дин ȣрмъ 3 анй пе фрегата пъринтелȣй лор дȣпъ обичеюл Идрїоцилор, аȣ фост де фацъ ла тоате фаптеле лȣй, ши аиче аȣ лȣат чѣ ꙟтѫй ꙟвъцътȣръ дела граматикȣл лор. Кȣ ачещй трїй тинерй съ афлъ ꙟпреȣнъ ши ȣн Маринерю Идрїот, кареле нȣ дореще нимик май мȣлт де кѫт а ꙟвъца аиче че ва фолоситорю, спре адȣче ꙟпатрїа са. Ꙟпъртъшириле лȣй асȣпра патрїй сале сѫнт плине де кȣрценїе ши адевър. „Че Ера се фачем нои? ръспȣнде Ел ла мȣстрърилле че се фак компатрїоцилор съй: Ной нȣ авѣм ничй ѡ леџе, ши ничй щїѧм че сѫнт леџиле: Асȣприре ши ръпире скȣ афи слȣгъ ши а аскȣлта де стъпѫни' ачѣста Ера ꙟцелепчȣнѣ ноастръ ши виртȣтѣ. Акȣм ведем ной ꙟтѫѧш датъ орѫшънѣска орѫдȣѧлъ ши симцим протекцїа Ей. Ной бине кȣвѫнтъм пе ачїй бърбацй марй де сȣфлет, че ни тримите крещинѣска Европъ спре ани аръта дрептȣл ши лȣмина ши а ни ꙟвъца мижлоачеле прин кареле чїй рѫй съ пот цине ꙟн ꙟфрѫнаре, ꙟсъ акȣма тот ѡ датъ сѫмцим ши ачеѧ че не лиѱеще. Нȣсъ афлъ ничй ȣн грек фъръ доринцъ де а ꙟвъца вре ѡ щїинцъ сѣȣ вре ѡ мѫестрїе, сѫнтем ꙟсетацй де тоате, че не пот фолоси пре ной ши патрїа ноастръ". Кѫнд ачїй трїй копїй шаȣ скимбат хайниле лор кȣ ȣниформа Кадецилор Кръещй, лѣȣ зис съ ꙟбраче кȣ хайниле ши кȣцетъриле челе Еврепїенещй, адекъ аша прекȣм кȣџетъ Краюл фъкъторюл лор де бине. Ши Гика Доцърей Ромѫнещй аȣ тримис аичѣ пе трїй фїй ай съй ꙟпреȣнъ кȣ педагогȣл лор, дин карїй чїй дой май тинерй, копїй де 13 ши 14 анй аȣ ꙟтрат асеменѣ ꙟкорпосȣл кадецилор, ȣнде ꙟпреȣнъ кȣ дѫншїй съ афлъ ꙟвъцѫнд дой фїй ай Боерюлȣй Голескȣ, спре а пȣте да ѡ диніоаръ аџȣторю ла кȣлтȣра трȣпелор национале дин патрїа лор.

Академїа Кръѧскъ а щїинцелор спре адȣчерѣ аминте, къ К. са Ꙟнълц. Дȣка Гилом де Баварїа пѫнъ ла ачѣстъ зи, ꙟкȣрџере де 50 анй аȣ фост мъдȣларю ачестей академїе, аȣ орѫндȣит асъ бате ѡ медалїе фрȣмоасъ де Бронѕ, де мърименѣ ȣней Короане. Фаца аратъ профилȣл К. сале Ꙟнълц. кȣ ачѣстъ латинѣскъ инскрипцїе „ Гилом Дȣка Баварїей. Де чеѧ парте се четеще „ Ꙟсоцит Академїей щїинцелор де Баварїа, Мемврȣ дȣпъ ал 50 ле ан, кȣ бȣкȣрїе се фаче адȣчере аминте ꙟн адȣнарѣ общѣскъ ла 13 авгȣст 1829.

ГРЕКІА

Кȣприндерѣ декретȣлȣй дат дин

партѣ Президентȣлȣй Грекїей ꙟпȣтерѣ кѫрȣꙗ францȣзескȣл маршал де кѫмп Трецел саȣ нȣмит Генерал-директор трȣпелор гречещй регȣлате.

Гȣвернȣл греческ ꙟпривире, кѫ колонелȣл Хайдигер пентрȣ стрȣнчинатѫ старѣ сѫнѫтѫцей сале есте невоит а депȣне дирегѫторїа кȣ карѣ пѫнѫ акȣм аȣ фост ꙟсѫрчинат, спре асѫ ꙟтоарче ꙟн патрїа са; ши фїинд кѫ Д. командантȣл де кѫпитенїе ал трȣпелор францȣзещй дин Мореа аȣ ꙟвоит маршалȣлȣй де кѫмп Шефȣл Генералȣлȣй стаб ал ачестор трȣпе де асе ꙟсѫрчина кȣ повѫцȣирѣ трȣпелор Грекїей регȣлате, сȣпт порончиле Гȣвернȣлȣй ачестȣй пѫмѫнт, декретȣеще дрепт ачѣста Президентȣл Грекїей сȣпт ȣрмѫтоареле артикȣрй;

1 Маршалȣл де кѫмп Трецел се нȣмеще Генерал-директор ал трȣпелор гречещй регȣлате дрепт ачѣста нȣмитȣл ва прїими ꙁилничиле репортȣрй дин партѣ кѫпитенїилор де фелюрите корпосȣрй але ачестор ощирй, прекȣм ши пе челе дин партѣ инспекторилор де арме. Командацїй локȣрилор фортификате асеминѣ жй вор фаче рѫпортȣрй дин тимп ꙟтимп деспре дисциплина, инстрȣкцїа, администрацїа ши мишкарѣ трȣпелор де сȣпт дѫншїй, деспре ꙁидириле сѣȣ ꙟтокмириле казармелор ꙟпоменителе локȣрй, ши деспре старѣ провїантȣлȣй ши а ꙟнѫрмѫрей. 3 Д. Генерал ни ва пропȣне ȣн абстракт деспре тоате ачесте репортȣрй, спре ани фаче кȣноскȣтѫ сокотинца са деспре фїеще каре дин ачесте обїектȣрй, чиар аве трѣбȣинцѫ де ѡ пȣнере ла кале. 4 Ꙟл ꙟпривирѣ трȣпелор регȣлате а тот фелюл де ꙟнармаре се ва ꙟмпѫрка ꙟдирегѫторїа ȣнȣй Генерал инспектор, ши ка ȣн депоситарю ал Архивей корпȣсȣрилор регȣлате ва статорничи дритȣриле сѣȣ мерителе, че ва пȣте кѫпѫта фїеще каре ощѣн ꙟн ȣрмарѣ лецилор ши а декретȣрилор, пентрȣ ажȣторюрй сѣȣ алте рѫсплѫтирй пре кареле статȣл пентрȣ але лȣй бȣне пȣртѫрй, пентрȣ анїй ши фелюл слȣжбей апѫрѫрилор сале ва бине вои ай хѫрѫзи. Ла орй каре тѫмплатѫ вѫдȣвире а бре ȣней дирегѫторїй сѣȣ черѫнд асе ꙟфїинца ѡноȣѫ ꙟтрȣпеле регȣлате, директорȣл Генерал ни ва пропȣне проектȣриле дате дин партѣ командантȣлȣй де корпос, алѫтȣрѫнд ши аса темейникѫ сокотинцѫ деспре фїеще каре дин ꙟсѫмнацїй офицерй. Ачеꙗш формѫ сѫва пѫзи ла ѡ педѣѱѫ а бре ȣнȣй офицерю, че ар фи май мȣлт ѡ симплѫ чертаре де дисциплинѫ, карѣ нȣ сар чере а фи акȣлтатѫ де жȣдецȣл милитѫреск. 6 Тоате персоналиле претенцїй сѣȣ черерй, че милитарїй корпосȣлȣй регȣлат вор аве де адресȣит кѫтрѫ ной, ачесте ни сѫ вор ꙟтинде прин Генералȣл директор. Ꙗрѫ дorинд ачїе а ни ле адресȣи секретик вор пȣте ꙟкрединца командантȣлȣй але лор скрисорй печетлȣите кȣ алѫтȣратѫ сȣпликѫ, касѫ бине воѭскѫ командантȣл ꙟн ачел фелю а ни ле ꙟкрединца. 7 Ꙁилничеле лȣкрѫрй але дирегѫторїей, тоате порȣнчиле директорȣлȣй Генерал прекȣм ши тоате офицїꙗлиле актȣрй слобозите ꙟнȣмеле Гȣвернȣлȣй, фѫрѫ ꙟтѫрзїере се вор адȣче ꙟн ꙟплинире де кѫтрѫ командацїй корпосȣлȣй, кѫрора се ва адресȣи поронка. Орй че префачере ꙟстацїонацїе трȣпелор, ꙟн а лор органицацїа, ши ꙟн а лор персонал, вор пȣрчеде дела Президентȣл, кареле ва адресȣи але сале порȣнчй Генералȣлȣй директор, ш' ачеста ле ва ꙟдрепта кѫтрѫ карїй се ва кȣвини ши с' ва ꙟгрижи пентрȣ а лор ꙟплинире. Дѣкѫ ла ꙟтѫмплѫрй грабниче ши не превѫзȣте ва требȣи Президентȣл а адресȣи бре ȣнȣй комѫндȣиторю офицерю ал трȣпелор регȣлате порончи дѣ дрептȣл, деспре обїектȣрй че вор требȣи асе пȣне ꙟлȣкаре, се ва ꙟщїинца фѫрѫ ꙟтѫрзїере де ачѣста Генералȣл директор. ашиждерѣ ва требȣи фѫрѫ ꙟтѫрзїере асѫ ꙟщїинца Президентȣл деспре тоате лȣкрѫриле че ꙟтрȣ асемене ꙟпрежȣрѫрй ва фи директорȣл невой а пȣне ꙟлȣкраре. 8 Генерал директорȣл ни ва пропȣне тоате планȣриле, прин а кѫрора лȣкраре дȣпѫ аса сокотинцѫ вор аве асе ꙟтокми трȣпеле Грекїей регȣлате. Аргос ла 3 авгȣст 1829 Президентȣл И. А. Каподистрїа, Секретарюл статȣлȣй Н. Спилїад.

БЕРЛИН 10 септемврїе

Ꙗиче се гѫтеще акȣма асе типѫри ѡ

медаліе ноȣъ де аȣр, арџинт ши бронз спре поменирѣ лъȣрій Андріанополей. Фаца ачестей фрȣмоасе медалій аратъ ȣн Ироȣ ꙟтрармат дȣпъ портȣл Крȣчїацилор (*) ꙟ медаліа чѣ дин тѫй Ел примѣ сабіа дин мѫна релиџіей крещинещй карѣ ѫл хързѣ бътѫліей; ꙟтрȣ ачѣста медаліе Ироȣл съ аратъ кȣ вȣлтȣрȣл ꙟмпърътеск ал Россіей пе павъзъ де наинте, ши стѣгȣл Крȣчей ꙟ мѫнъ, репезинд кȣ грѫбире мерсȣл сьȣ чел ꙟвингъторю спре поарта Андріанополей че исе дескиде фъръ ꙟпротивире, кѫнд тот атȣнче стѣгȣл лȣней исе плѣкъ кȣ ꙟспъимѫнтаре. ꙟ ȣнгюриле Крȣчей дѣсȣпра стѣгȣлȣй се четеск лътинеще ачесте кȣвинте кȣноскȣте дин историе: „ ꙟтрȣ ачест семн „ вей ꙟвинџе„ ши поарта пе ѕѫмътате дескисъ аратъ привала Константинополей. Леџенда саȣ скріерѣ ꙟпреџюрȣл мадалией тѫлкȣеще причина ей ꙟ ачесте кȣвинте: Андріанополе датъ ꙟ мѫниле бирȣитоарелор Россіей арме ла авгȣст 1829. Кȣнȣна де флорй че аре съ ꙟподобаскъ челалатъ парте а медалией ва кȣпринде ачесте кȣвинте: Кȣ аȣспиціиле Прѣ Маритȣлȣй ꙟпърат Николай I. ши кȣ пъртарѣ лȣй Іѡан Контеле де Дибичй Забалканский.

---

* Проспектȣл Крȣчїаделор

Крȣчїаделе сѫнт ръзбоаеле дела сфършитȣл сътей а 11 пънъ ла сфѫршитȣл вѣкȣлȣй ал 13, че аȣ рѫдикат нороаделе крещинещй дела апȣс пентрȣ лȣарѣ Палестиней. Крȣчїаде се нȣмеск пентрȣ къ тоцй витежїй чи кълъторѣ ла ачѣстъ сфѫнтъ лȣптъ пърта сѫмнȣл Крȣчей ши се нȣмѣ Крȣчїацй. Нороаделе крещинещй ши махометане Ера ꙟкъ де мȣлт ꙟдȣшмъните, нȣ нȣмай ꙟ Асїа, че ши ꙟ Еȣропа, ȣнде Маȣрїй, гинтъ де леџѣ махометанъ, съ ашезасе ꙟ Спаніа, ши крещинътатѣ се афла ꙟпресȣратъ де кътръ исламисм сьȣ леџѣ лȣй махомет. Кȣ аджȣнкъ дȣрере ведѣ нороаделе крещине къ сфѫнтȣл пъмѫнт, ȣнде аȣ трѫит ꙟтемеиторюл леџей ши ȣнди аȣ пътими пентрȣ мѫнтȣирѣ лȣмей, ȣнде се афлъ мормѫнтȣл Мѫнтȣиторюлȣй, ла кареле, ꙟвъпъята крединцъ траџе пе мȣлцй кȣвіошй кълъторй, џеме сȣпт џȣг де тиръніе кълкат де пȣтерѣ челор некрединчошй. Хаџиій че съ ꙟтȣрна дела ръсърит, нȣ пȣтѣ згръби ꙟдестȣл примеждїиле кърора Ера сȣпȣс ȣн кълъторю; май вѫртос ка ȣн Неро Ера ꙟсѫмнат ачел Фатимит Калиф, анȣме Хакем кареле фїюл ȣней крещине фїинд, кȣ сѫи, џеле крещинилор вом съ спеле препȣсȣлкъ ши ел ꙟсȣш ар фи крещин ꙟтаинъ. Кътръ ачесте адаоџѣ не статорничїа времилор ши дорȣл ръзбоаелор че ꙟсȣфлецѣ пе нороаделе де атȣнче, кȣм ши ꙟтересȣриле чеш ꙟкипȣѫ ла ачесте апȣкърй фїеще каре старе ши Епангелмъ. Понтифȣл Ромей ле сокотѣ ка ȣн мижлок де а лъци крещинътатѣ ꙟтре чей некрединчошй ши а траџе націй ꙟтреџй ꙟ сѫнȣл Бисеричїй; Принципїй нъдѫждѫѫ избѫнде ши ꙟтиндерй де стъпѫнире; народȣл ашепта а ведѣ марй ꙟтѫмплърй, ши скъпътатȣл лъкȣиторю дин челе май мȣлте пърцй але Еȣропей пърчедѣ де бȣнъ вое ла ѡ царъ че ши ѡ ꙟкипȣѫ ка ȣн рай. Нъдеждѣ де а кълка челе май сфинте локȣрй але пъмѫнтȣлȣй, требȣѣ съ лȣкреѕе пȣтерник асȣпра кȣџетȣлȣй фїеще кърȣй ом кȣвїос ши кȣ крединцъ, ши пе лѫнгъ неапърата недежде кътръ бȣкȣрїиле черещй, се стинџѣ тоате спаимеле морцей. Ла чѣ ꙟтѫе крȣчїадъ аȣ дат причинъ ȣн съхастрȣ анȣме Петрȣ дин орашȣл Амїен ꙟ Францїа, кареле ла анȣл 1093, кълъторисе кȣ алцй Хаџїй ꙟпреȣнъ ла Іерȣсалим. (ва ȣрма)

ОБСЕРВАЦІЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зіоа	Обсервацієй	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣй
9	Октомвріе деминѣца	5 †.	29. 1.	сенин кȣвѫнт

Ла 11 Октомвріе Соареле ръсаре ла 1 ч. 36 м ꙟмѣзъ зи вине ла 6 ч. 48 м